

Zitierhinweis

Hlaváček, Ivan: review of: Michel Pauly (ed.), Johann und Elisabeth. Die Erbtochter, der fremde Fürst und das Land. Die Ehe Johannes des Blinden und Elisabeths von Böhmen in vergleichender europäischer Perspektive. Jean et Elisabeth. L'héritière, le prince étranger et le pays. Le mariage de Jean l'Aveugle et d'Elisabeth de Bohême dans une perspective comparative européenne, Luxembourg: Cludem, 2013, in: Český časopis historický, 2014, 1, p. 159, DOI: 10.15463/rec.1189730269

First published: Český časopis historický, 2014, 1

český časopis historický

copyright

Dieser Beitrag kann vom Nutzer zu eigenen nicht-kommerziellen Zwecken heruntergeladen und/oder ausgedruckt werden. Darüber hinaus gehende Nutzungen sind ohne weitere Genehmigung der Rechteinhaber nur im Rahmen der gesetzlichen Schrankenbestimmungen (§§ 44a-63a UrhG) zulässig.

Johann und Elisabeth. Jean et Elisabeth. Die Erbtöchter, der fremde Fürst und das Land. Die Ehe Johanns des Blinden und Elisabeths von Böhmen in vergleichender europäischer Perspektive / L'héritière, le prince étranger et le pays. Le mariage de Jean l'Aveugle et d'Elisabeth de Bohême dans une perspective comparative européenne

Actes édités par Michel PAULY
(= Publications de CLUDEM 38),
Luxembourg 2013, 285 s. se 4 mapkami
a řadou foto, ISBN 2-919979-28-0.

Lucemburská problematika, míněno v tomto kontextu ve smyslu lucemburské dynastie, je doslova nevyčerpatelná, i když po velkých českých, zejména pak kolektivních pracích, by to někdo mohl považovat za téma už vlastně zcela vytěžené, pokud se neobjeví nové prameny. Že tomu tak není, ukazuje i referovaný sborník ze symposia pořádaného Historickým ústavem Lucemburské univerzity v roce 2009, k jehož zdatu přispěly i tři české autorky. Jeho specifické zaměření je sice do jisté míry zřetelné už ze samotného názvu, nicméně je třeba je charakterizovat poněkud šíře. Nešlo tu jen o mezinárodní ohlas tohoto významného, ba dalekosáhlého politického aktu jako takového, ale o pokus vřadit sňatek Elišky Přemyslovny a Jana Lucemburského zejména do typologie sňatkové politiky středověkých vládnoucích elit. Zde lze zřetelněji pozorovat zatím čtyři základní varianty míry uplatňování se žen ve vladařské činnosti v souvislosti či v důsledku manželských „přeshraničních“ spojení nebo jiných rodinných vztahů, jak se to pokusil charakterizovat Jörg Rogge v jiném sborníku, věnovaném otázce mocných žen ve středověku a raném novověku (vyjde v dohledné době v rámci řady *Vorträge und Forschungen*). Kniha se člení do tří oddílů. V prvním, kterým je představení problému, prezentují své výsledky Karl-Heinz Spiess, který sleduje a kartograficky zachycuje přeshraniční svatební spojení řady evropských královských rodů,

zejména anglického, v období 1200–1500, a Michel Margue. V druhém, věnovaném v titulu knihy ohlášené svatbě, se uplatňují čeští autoři: Lenka Bobková charakterizuje sňatek Jana a Elišky jako výsledek složitého a široce založeného diplomatického boje (v první větě příspěvku silně zapracoval tiskový šotek, když se dovídáme, že Jan Lucemburský byl římským králem), Dana Dvořáčková-Malá skicuje strukturu pražského královského dvora na přelomu 13./14. století a Zdeněk Žalud podává charakteristiku hejtmanského úřadu v českém státě jako úsilí bránit centripetálním snahám, aby závěrem své stati podal soupis všech dosvědčených hejtmánů v jednotlivých zemích Janova království. Franz Irsigler posléze skicuje hospodářskou Janovu politiku na pozadí kutnohorského stříbrného bohatství a zaražení pražských grošů, leč bez reflexe hojně česky psané literatury. Třetí oddíl tvoří sedm statí, které v této souvislosti stačí charakterizovat jen sumárně a kde jsou probírány konkrétní svatební vazby na Iberském poloostrově a ve Francii a Flandrech. Česká problematika je tu reflektována eskapádou Jana Jindřicha v Tyrolích (Julia Hormann Thurn und Taxis) a sňatkem Jany Brabantské s Vilémem z Hainautu a pak s nevlastním bratrem Karla IV., Václavem českým. Knihu, která postrádá rejstřík, uzavírá shrnutí jejího redaktora M. Paulyho.

I. Hlaváček

Die Pfarrei im späten Mittelalter

Hg. Enno BÜNZ – Gerhard FOUQUET,
Ostfildern, Jan Thorbecke Verlag der
Schwabenverlag AG 2013 (= *Vorträge
und Forschungen*. Herausgegeben vom
Konstanzer Arbeitskreis für mittelalterliche
Geschichte, Bd. 77), 472 s.,
ISBN 978-3-7995-6877-7.

Fara je jednou ze tří původem středověkých institucí, jež existují a fungují podnes (vedle měst a univerzit), a podnes představují i klí-